

**ZASADY
KONKURSÓW ARCHITEKTONICZNYCH,
URBANISTYCZNO-ARCHITEKTONICZNYCH I URBANISTYCZNYCH
opracowane przez
STOWARZYSZENIE ARCHITEKTÓW POLSKICH**

Warszawa, 2009

1. KONKURS

- 1.1. Konkurs architektoniczny, architektoniczno-urbanistyczny lub urbanistyczny jest formą postępowania, w którym architekci, urbaniści i architekci krajobrazu konkurują ze sobą poprzez przedstawienie w tym samym terminie i na podstawie jednakowych warunków konkursu, w odpowiedzi na ogłoszenie zamawiającego, twórczych prac projektowych, zawierających opracowanie tego samego zakresu, w celu wyboru najlepszej pracy przez niezależny i profesjonalny sąd konkursowy, z zachowaniem zasady anonimowości prac.
- 1.2. Rodzaj konkursu musi odpowiadać zamierzonemu celowi i przedmiotowi konkursu i może nim być:
 - a) konkurs studialny, ideowy: Zakresem opracowania przedmiotu konkursu jest idea (koncepcja) rozwiązania. Celem konkursu jest uzyskanie obrazu przestrzennego, funkcjonalnego, techniczno - organizacyjnego, ekonomicznego itp. zamierzenia.
 - b) konkurs realizacyjny: Zakresem opracowania przedmiotu konkursu jest koncepcja rozwiązania wraz z niezbędnymi danymi do jego realizacji. Celem konkursu jest uzyskanie najlepszego projektu do realizacji oraz zlecenie jego autorowi (zespółowi autorskiemu) wykonania projektu w zakresie umożliwiającym realizację utworu finalnego. Oba rodzaje konkursów mogą stanowić samodzielne postępowania lub różne etapy w konkursie.
- 1.3. Konkursy mogą być organizowane jako dwuetapowe. W konkursie dwuetapowym ten sam sąd konkursowy dokonuje oceny prac konkursowych w obu etapach, a anonimowość złożonych prac przestrzegana jest przez cały czas trwania konkursu w obu etapach.
- 1.4. Konkurs może poprzedzać udzielenie zamówienia publicznego, wówczas zamawiający oraz organizator konkursu zobowiązany jest przeprowadzić konkurs z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych.

2. UCZCIWA KONKURENCJA

- 2.1. Zamawiający i organizator konkursu zapewnia wszystkim uczestnikom, w tym samym czasie, ten sam zasób informacji o celu i zadaniu konkursowym, bez możliwości indywidualnej wymiany informacji pomiędzy uczestnikami konkursu a organizatorem konkursu i członkami sądu konkursowego.
- 2.2. W konkursie nie mogą uczestniczyć lub współpracować z uczestnikami konkursu osoby, które:
 - a) wchodzi w skład sądu konkursowego;
 - b) biorą bezpośredni udział w organizowaniu konkursu;
 - c) biorą bezpośredni udział w opracowywaniu warunków konkursowych;
 - d) są udziałowcami, członkami władz lub pracownikami zamawiającego lub działają w konkursie jako jego przedstawiciele
- 2.3. Odpowiedzi na anonimowe zapytania udzielane są równocześnie wszystkim uczestnikom konkursu.

3. NIEZAWISŁY SĄD KONKURSOWY

- 3.1. Ocenę prac konkursowych, zgodnie z kryteriami określonymi w warunkach konkursu przeprowadza niezależny sąd konkursowy. Sąd konkursowy składa się wyłącznie z osób posiadających kwalifikacje umożliwiające ocenę zgłoszonych prac konkursowych, z tym, że jeżeli od uczestników konkursu wymaga się posiadania szczególnych kwalifikacji zawodowych, to co najmniej 1/3 członków sądu konkursowego powinna pozostawać niezależna od zamawiającego i legitymować się nie niższymi kwalifikacjami, niż wymagane od uczestników.
- 3.2. Sąd konkursowy w sposób bezstronny, z najwyższą starannością, kierując się kryteriami oceny określonymi w warunkach konkursu, przepisami prawa oraz posiadaną wiedzą i doświadczeniem ocenia prace konkursowe, z zachowaniem zasady anonimowości prac.
- 3.3. Sąd konkursowy w szczególności:
 - a) ustala kolejność prac konkursowych, określając ich hierarchię oraz opracowuje opinie o pracach,
 - b) wskazuje najlepszą pracę konkursową lub najlepsze prace konkursowe, którym zostaną przyznane nagrody i wyróżnienia oraz opracowuje wnioski, zalecenia i wytyczne pokonkursowe,
 - c) zatwierdza protokoły posiedzeń sądu konkursowego podpisami wszystkich członków sądu konkursowego, którzy wzięli udział w ocenie prac konkursowych.

4. WARUNKI KONKURSU

- 4.1. Warunki konkursu muszą być jasne i jednoznaczne, określać precyzyjnie cel konkursu oraz treść zadania konkursowego, szczegółowo opisywać wymagania względem uczestników konkursu i prac konkursowych oraz ustalać sposób wykorzystania wyników konkursu. Wymagania, które w warunkach konkursu mają charakter obligatoryjny powinny być minimalne w stosunku do zadania konkursowego. Warunki konkursu powinny jednoznacznie wskazywać, które wymagania organizatora konkursu są obligatoryjne.

- 4.2. Warunki konkursu w szczególności muszą zawierać informację o kryteriach oceny prac konkursowych oraz o rodzaju i wysokości nagród w konkursie.
- 4.3. Warunki konkursu powinny być zatwierdzone przez sąd konkursowy, podpisami wszystkich członków sądu konkursowego, przed publikacją ogłoszenia o konkursie i udostępnieniu warunków uczestnikom.

5. OGŁOSZENIE O KONKURSIE

- 5.1. Warunki konkursu architektonicznego, architektoniczno–urbanistycznego lub urbanistycznego podaje się do wiadomości uczestników konkursu w drodze ogłoszenia tej samej treści dla wszystkich uczestników konkursu.
- 5.2. Jeżeli zamawiający publikuje ogłoszenie o konkursie, ogłoszenie powinno zawierać co najmniej:
 - 1) nazwę, siedzibę i adres do korespondencji zamawiającego oraz organizatora konkursu;
 - 2) cel konkursu oraz treść zadania konkursowego;
 - 3) wymagania względem uczestników konkursu;
 - 4) kryteria oceny prac konkursowych (wraz z podaniem znaczenia tych kryteriów);
 - 5) wskazanie miejsca publikacji lub sposobu udostępniania warunków konkursu;
 - 6) termin składania prac konkursowych;
 - 7) rodzaj i wysokość nagród.

6. ANONIMOWOŚĆ

- 6.1. W konkursach obowiązuje anonimowość zgłoszonych prac.
- 6.2. Anonimowość pracy konkursowej rozumiana jako brak możliwości zidentyfikowania autora lub autorów pracy konkursowej należy zachować do zakończenia oceny prac przez sąd konkursowy.
- 6.3. Sąd konkursowy dokonuje identyfikacji wszystkich prac konkursowych po rozstrzygnięciu konkursu.

7. NAGRODY I ZWROT KOSZTÓW

- 7.1. Nagrody, wyróżnienia oraz zwrot kosztów przygotowania prac konkursowych przyznaje się w konkursie w sposób i w wysokości określonej w warunkach konkursu.
- 7.2. Nagrody, w tym wyróżnienia oraz zwroty kosztów w konkursie, ich liczba, rodzaj i wysokość powinny odpowiadać treści zadania konkursowego oraz rodzajowi i formie konkursu, a także pozostawać w odpowiedniej proporcji do wysokości średniego honorarium za wykonanie zadania, które stanowi zadanie konkursowe.
- 7.3. W konkursie dwuetapowym, dla wszystkich uczestników drugiego etapu konkursu powinien być przewidziany zwrot kosztów przygotowania prac konkursowych jako część sumy ogólnej przeznaczonej na nagrody, wyróżnienia i zwroty kosztów.

8. ZOBOWIĄZANIA PO KONKURSIE

- 8.1. Warunki konkursu realizacyjnego powinny zawierać zobowiązanie zamawiającego, że na zasadach ustalonych w warunkach konkursu spośród nagrodzonych prac konkursowych wybierze opracowanie do realizacji i powierzy jego autorowi lub autorom opracowanie projektowe o charakterze realizacyjnym, zawierające zakres prac projektowych odpowiadający celowi konkursu. Zasady wyboru pracy konkursowej do realizacji powinny uwzględniać hierarchię prac konkursowych, ustaloną w rozstrzygnięciu konkursu.
- 8.2. Zamawiający, który ogłosił konkurs realizacyjny jest zobowiązany niezwłocznie po ogłoszeniu wyników konkursu zaprosić autora lub autorów prac najlepszych do negocjacji warunków wykonania opracowania projektowego, z wykorzystaniem pracy konkursowej.
- 8.3. Zamawiający, który ogłosił konkurs ideowy, po którym nie zostanie przeprowadzony konkurs realizacyjny powinien zapewnić uczestnikom konkursu, stosownie do ich zaangażowania i wyniku konkursu, nagrody, wyróżnienia i zwrot kosztów w wysokości odpowiadającej określonej w warunkach konkursu możliwości wykorzystania przez organizatora konkursu przedstawionych w konkursie idei lub koncepcji.
- 8.4. Zamawiający, który zamierza wykorzystać pracę konkursową, złożoną w konkursie ideowym lub jej fragment, jako podstawę opracowania projektowego o charakterze realizacyjnym, powinien w warunkach konkursu zapewnić możliwość udziału autora tej pracy konkursowej w wykonaniu opracowania projektowego o charakterze realizacyjnym.

9. PRAWA AUTORSKIE

- 9.1. Autorskie prawa majątkowe do prac konkursowych, na polach eksploatacji zgodnych z celem konkursu, organizator konkursu nabywa na podstawie umowy, w zakresie i za wynagrodzeniem określonym w warunkach konkursu. Warunki konkursu powinny zapewniać uczestnikom konkursu odpowiednią ochronę ich praw autorskich, osobistych i majątkowych.
- 9.2. Organizator konkursu bez odrębnej zgody autorów prac konkursowych powinien być uprawniony do przedstawienia prac konkursowych na wystawie pokonkursowej lub w katalogu konkursu.
- 9.3. Zamawiający może korzystać z nagrodzonej lub wyróżnionej pracy konkursowej lub pracy, której autor otrzymał zwrot kosztów jej przedstawienia w konkursie, albo z fragmentów takiej pracy, na polach eksploatacji określonych w warunkach konkursu, albo na podstawie umowy zawartej z autorem pracy konkursowej, o ile warunki tej umowy nie naruszają warunków konkursu.

10. ROZSTRZYGANIE SPORÓW

Organizator konkursu powinien zapewnić w warunkach konkursu, by spory co do sposobu organizacji konkursu, jego przebiegu lub rozstrzygnięcia zostały rozpatrzone przez właściwe dla siedziby organizatora konkursu organy organizacji zawodowych, odpowiednie ze względu na przedmiot konkursu, zanim zostaną one przedstawione do rozpatrzenia przez organy władzy publicznej lub sądy powszechne.